

**MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM
MESTERKÉPZÉSI SZAK**

Indított specializációk:

Klasszikus magyar irodalom specializáció
Modern magyar irodalom specializáció
Irodalomtudomány specializáció
Történeti nyelvészet specializáció
Szövegtan és stilisztika specializáció
Nyelv, társadalom, kultúra specializáció

Képzési terület, képzési ág:

bölcsészettudomány

Képzési ciklus:

mester

Képzési forma (tagozat):

nappali

A szakért felelős kar:

Bölcsészettudományi Kar

Képzési idő:

4 félév

Az oklevélhez szükséges kreditek száma:

120

Az összes kontakt óra száma

1200

Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege:

-

Szakfelelős:

Prof. Dr. Debreczeni Attila

Specializációk felelősei:

Prof. Dr. Debreczeni Attila (Klasszikus magyar irodalom)
Prof. Dr. Dobos István (Modern magyar irodalom)
Prof. Dr. Imre Mihály (Irodalomtudomány)
Prof. Dr. Hoffmann István (Történeti nyelvészet)
Dr. Dobi Edit (Szövegtan és stilisztika)
Dr. Kis Tamás (Nyelv, társadalom, kultúra)

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: magyar nyelv és irodalom szak (Hungarian Language and Literature Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető képzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése: végzettség szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MA / Magister Artium, Master of Arts)

szakképzettség: okleveles magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist in Hungarian Language and Literature

választható specializációk: klasszikus magyar irodalom; modern magyar irodalom; irodalomtudomány. Történeti nyelvészet; szövegtan és stilisztika; nyelv – társadalom – kultúra. (Classical Hungarian Literature; Modern Hungarian Literature. Historical Linguistics; Textology and Stylistics; Language, Society, Culture.)

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a magyar alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a bölcsészettudomány és a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 223/0232

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik átfogó ismeretekkel rendelkeznek a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány alapvető kérdéseiről; átlátják és értik a nyelvnek, illetve irodalomnak a történetiséggel, a kultúrával és a társadalommal fennálló meghatározó összefüggésrendszerét, változatosságát. Megszerzett ismereteik és képességeik birtokában képesek valamely nyelv-, illetve irodalomtudományi résztema önálló megismerésére, elméletileg és módszertanilag megalapozott, új eredményeket feltáró elemzésére. Felkészültek tanulmányaik a doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész

a) tudása

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány alapvető elméleti kérdéseit, ezek történeti, változó és folyamatszerű összefüggéseit illetően.

Átlátja és érti a nyelvnek, illetve az irodalomnak a magyar és az európai identitás konstrukcióit, valamint a különböző kultúrák és a köztük lévő kapcsolatok kialakításában, fenntartásában és formálásában betöltött szerepét, a magyar és a világirodalom, illetve a nyelv és a nyelvek kulturális, történeti és társadalmi meghatározottságát, az irodalom és nyelv alapvető összefüggéseit.

Átfogó ismeretekkel rendelkezik a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány, valamint a határtudományok jellemző kutatási kérdéseire, nemzetközi kontextusára, különböző kutatási irányzatok elemzési és értelmezési módszereire, továbbá szakterülete művelésének hagyományos és elektronikus forrásaira vonatkozólag.

Alaposan és átfogóan ismeri a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusait.

A magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

A magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány műveléséhez szükséges szinten érti és ismeri az általa elsajátított idegen nyelveket, különös tekintettel a terminológiára.

b) képességei

Képes a magyar nyelv, illetve az irodalom jelenségeit a maguk történetiségében, változásaiban és változatosságában elemezni.

Kritikusan és több szempontot mérlegelve, releváns értelmezési keretben képes elemezni a nyelvnek, illetve az irodalomnak a magyar és az európai identitás konstrukcióit, valamint a különböző kultúrák és a köztük lévő kapcsolatok kialakításában, fenntartásában és formálásában betöltött szerepét; a magyar és a világirodalom, illetve a nyelv és a nyelvek kulturális, történeti és társadalmi meghatározottságát; irodalom és nyelv alapvető összefüggéseit.

Önállóan választja meg és tudatosan alkalmazza a vizsgált nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kérdéskör elemzésére megfelelő és alkalmas nyelv-, illetve irodalomtudományi módszereket, képes az adott kutatás elméleti és módszertani háttérfeltevéseit reflexió tárgyává tenni és a nemzetközi kutatások kontextusában értelmezni.

A szükséges forrásokat és információkat kritikusan képes elemezni, vizsgálatukkal új összefüggésekre mutat rá.

Kutatási eredményeit és álláspontját a magyar nyelvtudomány, illetve irodalomtudomány szakmai-tudományos elvárásainak megfelelően képes megfogalmazni és közreadni.

Önálló munkával, elméleti és módszertani megalapozottsággal, kritikai szempontokat érvényesítve képes feltárni egy adott nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kérdéskör, résztema összefüggéseit.

Legalább egy idegen nyelven képes szakmája gyakorlására.

c) attitűdje

Kutatásai és munkája során figyelembe veszi a vizsgált nyelvi, illetve irodalmi jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar, az európai és egyetemes értékeket, a sokszínűség fontosságát a nyelvi, illetve irodalmi jelenségek, továbbá azok tágabb, társadalmi és kulturális kontextusának vonatkozásában.

Érdeklődő, nyitott és elkötelezett szakterületi ismereteinek és készségeinek bővítésében, valamint tágabb körű kulturális ismereteinek továbbfejlesztésében.

A nyelvi és irodalmi jelenségekről, folyamatokról megszerzett tudását a jelenkori társadalmi és kulturális jelenségek, változások megértésében hasznosítja.

Nyitott saját szakterülete, különösen saját résztémája interdiszciplináris megközelítéseire, a nyelvi, illetve irodalmi jelenségek társadalmi és kulturális összefüggéseinek megismerésére.

Törekszik arra, hogy az általános, szakmai, társadalmi és kommunikációs normák figyelembevételével folytassa szakmai tevékenységét.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

d) autonómiája és felelőssége

Tudatosan reflektál a magyar nyelvi, illetve irodalmi jelenségek, valamint a nyelvtudományi, illetve irodalomtudományi kutatások történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős egyénként képviseli saját szakmai, szellemi, erkölcsi, magyar és európai értékrendjét.

Munkája során - lehetőség szerint - szerepet vállal a határon túli szakmai műhelyekkel, közösségekkel való együttműködések területén.

Kritikus tudatosság jellemzi a szakterületéhez kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli saját tudományterületének, illetve saját munkájának szakmai eredményeit, elvárásait és módszereit és elfogadja más szak- és tudományterületek eltérő sajátosságait.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját, illetve munkacsoportjának munkájáért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges ismeretkörök 2-14 kredit;

a magyar nyelv rendszere 4-14 kredit;

a magyar nyelv használata, tagolódása 4-14 kredit;

a magyar irodalomtudomány elméleti kérdései 4-14 kredit;

a magyar irodalomtudomány történeti kérdései 4-14 kredit;

az irodalomtudomány vagy a nyelvtudomány területéről választható speciális programok 40-60 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapfokozat megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma 30 kredit amelyből nyelvtudomány legalább 10 kredit, irodalomtudomány legalább 10 kredit.

Záróvizsga-követelmények (MA, diszciplináris képzés)

Magyar nyelv és irodalom, irodalomtudományi rész

Általános rendelkezések: Debreceni Egyetem tanulmányi és vizsgaszabályzata (2008), IV. A végbizonyítványra (abszolutóriumra), a diplomamunkára, a záróvizsgára és az oklevélre vonatkozó rendelkezések, 23-29 § (20-24. oldal), valamint a DE TVSz melléklete, IV. Bölcsészettudományi Kar, 14-18 § (73-74. oldal) (<http://btk.unideb.hu/szabalyzatok>)

A diszciplináris MA szintű záróvizsga tartalma, szerkezete, értékelése:

Minden diszciplináris MA szakos hallgatónak záróvizsgát kell tennie.

A mesterszakos (diszciplináris MA) záróvizsga a magyar nyelv és irodalom mesterképzési szak ismeretanyagát és az ehhez kapcsolódó kompetenciákat kéri számon és értékeli.

A záróvizsgára bocsátás feltétele:

1) megszerzett diszciplináris MA végbizonyítvány (abszolutórium);

2) benyújtott (és írásban elbírált) diplomadolgozat (szakdolgozat).

A záróvizsga ideje: az előírt kreditek megszerzése után (optimálisan a 4. félév végén).

A záróvizsga módja és részei: a záróvizsga szóban történik és két részből áll:

- 1) az MA szintű diplomadolgozat megvédése,
- 2) a diszciplináris ismeretanyag számonkérése és a kompetencia ellenőrzése: a diplomadolgozat témájától függően a vizsgának irodalomtudományi vagy nyelvtudományi tematikája van (részletezése alább).

A záróvizsga-bizottság tagjai: az elnök (az intézmény vezető oktatója), két tag (a szakdolgozat témavezetője és kontrollbírója), külső tag.

A záróvizsga értékelése: a záróvizsga-bizottság tagjai a szóbeli vizsga során elhangzott felelet mindkét részét önálló érdemjeggyel értékelik. Az összesített (átlagolt) érdemjegyet 1) a védés és 2) a szakmai felelet érdemjegye egyenlő súllyal alkotja.

A záróvizsga minőségbiztosítását a MAB az akkreditáció során végzi el, illetve az intézmény saját minőségbiztosítási rendszerével folyamatosan ellenőrzi a záróvizsgát.

A záróvizsga témaköreiben az alapozó és a törzsanyag, valamint a választott specializáció anyaga egyaránt szerepel, így a tantárgyfelelősök értelemszerűen felelősek a záróvizsgatárgyak oktatásáért és ellenőrzéséért is.

A záródolgozat (MA szintű diplomamunka):

Témaválasztás és jelentkezés:

A diszciplináris MA képzés I. félévében a hallgatónak szeptember 15-ig jelentkeznie kell, a jelentkezést az oktatásszervező archiválja. A jelentkezés feltétele a témavezetővel történő egyeztetés. A BA-ban választott záródolgozati téma továbbfolytatására van lehetőség, de a dolgozat nem egyezhet meg a BA képzésben diplomamunkaként benyújtott és elfogadott dolgozattal. Új téma választása esetén a diszciplináris MA képzés valamennyi specializációjának területéről választhatnak témát, a témavezetővel egyeztetve.

Záródolgozati előkészítő konzultációk:

A diszciplináris MA 1. és 2. félévében mindenki számára kötelező a BTMI401MA Kutatásmódszertani konzultáció 1. (gyakorlati jegy, 1 kredit) és a BTMI402MA Kutatás-módszertani konzultáció 2. (gyakorlati jegy, 1 kredit) elvégzése, melyeket célszerű a diplomamunka témájának megfelelően felvenni. A diszciplináris MA 3. és 4. félévében a záródolgozat témavezetőjénél kötelező felvenni a BTMI403MA Szakdolgozati konzultáció 1. (gyakorlati jegy, 1 kredit) és a BTMI404MA Szakdolgozati konzultáció 2. (gyakorlati jegy, 1 kredit) konzultációkat.

A négy konzultáció sikeres elvégzése előfeltétele a diplomamunka benyújtásának, melynek kreditértéke 16.

A záródolgozat benyújtása:

Az MA képzésben a diplomamunka terjedelme mellékletek nélkül minimum 40 oldal (60000 leütés szóközök nélkül). A diplomamunkát tavaszi félévben április 15-ig, az őszi félévben november 30-ig kell benyújtani az adott intézetben/tanszéken. A témavezető a dolgozat bírálatát köteles legkésőbb két héttel a záróvizsgát megelőzően megismertetni a hallgatóval. A dolgozatot a témavezetőn kívül egy erre felkért kontrollbíró is elolvassa, aki a témavezetővel együtt jelen lesz és aktív szerepet vállal a diplomamunka védésén (a záróvizsgán).

A diszciplináris MA szintű, irodalomtudományi záróvizsga tematikája

Irodalomtudományból a szóbeli vizsga két részből áll:

- 1) az MA szintű diplomadolgozat megvédése,
- 2) a diszciplináris irodalomtudományi ismeretanyag számonkérése (a négy megadott témakör egyikéből) és a kompetencia ellenőrzése (kifejezőkészség, kutatómódszertani kérdések, interpretációs technikák, stb.)

A második részhez négy választható ismeretkör kapcsolódik: a diplomamunka leadásakor a szakdolgozó – témavezetőjével konzultálva – eldönti, hogy melyik ismeretkörből kíván vizsgát tenni.

A szóbeli vizsga második részéhez kapcsolódó ismeretkörök:

1. Az irodalomtudomány hagyományai és intézményei (A magyar irodalom- és nyelvtudomány intézményei, Az irodalomtudomány hagyományai, Az irodalom és kultúráközvetítés rendszerei)
2. Az irodalom- és kultúratudomány története és elmélete (Irodalomtudomány a kultúratudományok kontextusában, Az irodalom- és kultúratudomány története és elmélete [Kritikatörténet], Irodalomtudomány a humántudomány diskurzusában)
3. Az interpretáció elmélete és gyakorlata (Az interpretáció elmélete és gyakorlata, Régi és új retorika, Poétika és retorika)
4. Irodalom, medialitás, komparatiztika (Irodalom, medialitás, kulturális praxisok [Vizuális kultúra], Komparatiztika [Irodalom és társművészetek], Test- és térábrázolás)

Javasolt szakirodalom:

1. Az irodalomtudomány hagyományai és intézményei

A magyar irodalom- és nyelvtudomány intézményei (A könyv létrejöttének folyamata: könyvkiadás és -terjesztés)

GYURGYÁK János: Szerzők és szerkesztők kézikönyve. Bp., Osiris Kiadó, 2005.

EPSTEIN, J.: A könyvkiadás múltja, jelene és jövője. Bp., Európa Könyvkiadó, 2002.

KÓKAY György: A könyvkereskedelem Magyarországon. Bp., Balassi Kiadó, 1997.

Az irodalomtudomány hagyományai

BÓKAY Antal: Irodalomtudomány a modern és posztmodern korban. Bp., Osiris Kiadó, 1997. 13-123.

S. VARGA Pál: A nemzeti költészet csarnokai. Bp., Balassi Kiadó, 2005, 275-398.

HORVÁTH János: Magyar irodalomismeret. = U1: Tanulmányok I. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 1997.

IMRE László: A magyar szellemtörténet utóhullámai és következményei. = Alföld, 2011. 88-99.

Az irodalom és kultúráközvetítés rendszerei (A kortárs magyar irodalom médiumai)

MENYHÉRT Anna: Szétszalás és összerakás – "Lírai demokrácia" az 1990-es évek fiatal magyar költészetében.

= U1: Egy olvasó alibije. Bp., Kijárat, 2002, 145-168. Illetve: Alföld, 2000/12, 53-66. Web:

<http://epa.oszk.hu/00000/00002/00057/menyhert12.html>

SZIRÁK Péter: A magyar irodalmi posztmodernség értelmezéséhez. = A magyar irodalmi posztmodernség, szerk.

SZIRÁK Péter, Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 2001, 9-53. (Különösen: 37-53.)

2. Az irodalom- és kultúratudomány története és elmélete

Irodalomtudomány a kultúratudományok kontextusában

Walter Haug és Gerhart von Graevenitz vitája az Intézményesség és kulturális közvetítés. (Szerk. BÓNUS Tibor, KELEMEN Pál, MOLNÁR Gábor Tamás, Bp., Ráció Kiadó, 2005.) kötetben: Walter Haug, Irodalomtudomány mint kultúratudomány?

Gerhart von Graevenitz, Az irodalomtudomány és a kultúratudomány. Válasz. Walter Haug, Válasz a válasza. I.m. 167-235.

HÁRS Endre: A tigris, amely oroszlánként küzdött. A kulturális szöveg metaforájáról. =

Irodalomelmélet az ezredvégen, szerk. ÁRMEÁN Ottilia, FRIED István, ODORICS Ferenc, deKON-KÖNYVek 25, Bp.- Szeged, 2002, 212-243.

Az irodalom- és kultúratudomány története és elmélete (Kritikatörténet)

A magyar kritika évszázadai (szerk. SÖTÉR István, Bp., Szépirodalmi, 1981.)

1. kötet: 11–26., 38–59., 251–256., 379–387.

2. kötet: 7–11., 36–38., 45–49. 79–82.

3. kötet: 9–12., 89–112., 113–115.

DÁVIDHÁZI Péter: Hunyt mesterünk (Arany János kritikus öröksége). Bp., Argumentum, 1992, 18–71.

Irodalomtudomány a humántudomány diskurzusában

HEIDEGGER, Martin: Mit jelent gondolkodni? = BACSÓ, B. (szerk.), Szöveg és interpretáció. Bp., Cserépfalvi, 7-16.

GADAMER, Hans Georg: Hermeneutika. = Bevezetés az irodalomelméletbe. Szöveggyűjtemény. Szerk. DOBOS István, Debrecen, 1999, 221-243.

3. Az interpretáció elmélete és gyakorlata

Az interpretáció elmélete és gyakorlata

BARTHES, Roland: S/Z. Ford. Mahler Zoltán, Bp., Osiris, 1997.

RICOEUR, Paul: Mi a szöveg? = Uő: Válogatott irodalomelméleti tanulmányok, Bp., 1999, 9–33.

RICOEUR, Paul: A szöveg és az olvasó világa. = Uő: Válogatott irodalomelméleti tanulmányok, Bp., 1999, 310–352.

Régi és új retorika

DE MAN, Paul: Az olvasás allegóriái, ford. Fogarasi György, Bp., Magvető, 2006 (főképp a Szemiotika és retorika fejezet).

BARTHES, Roland: A régi retorika. = Az irodalom elméletei III, szerk. THOMKA Beáta, Pécs, Jelenkor, 1997, 69-175.

RÁKAI Orsolya: A második olvasat (A "szakmai olvasás" paradoxonai). = Helikon, 2008/1, 3-15.

TAKÁTS József: Megfigyelt megfigyelők. = Uő: Ismerős idegen terep. Irodalomtörténeti tanulmányok és bírálatok, Bp., Kijárat, 2007, 92-114.

Poétika és retorika (Kortárs világirodalom poétikai és retorikai olvasata)

PÁL József (főszerk.): Világirodalom. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2005.

GORÉTYI József: Töredékesség és teljességigény. Huszadik századi orosz prózai művek értelmezése. Budapest, Palatinus, 2005.

Az alábbi művek közül a diplomamunka témájához kapcsolódó áttekintés:

BÉNYEI Tamás: Az ártatlan ország: az angol regény 1945 után. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 2003.

BOLLOBÁS Enikő: Az amerikai irodalom története. Budapest, Osiris Kiadó, 2005. (VIII. rész: Az amerikai irodalom 1945 után)

BOMBITZ Attila: Mindenkori utolsó világok. Osztrák regénykurzus. Pozsony, Kalligram Kiadó, 2001.

GYÖRFFY Miklós: A német irodalom rövid története. Budapest, 1995.

KULIN Katalin: Esszék latin-amerikai regényírókról. Szeged, 1993.

4. Irodalom, medialitás, komparatiztika

Irodalom, medialitás, kulturális praxisok (Vizuális kultúra)

KITTLER, Friedrich: Előzetes megjegyzések; Elméleti előfeltevések. = Uő: Optikai médiumok (Berlini előadás, 1999), Bp., Magyar Műhely-Ráció, 2005, 7-18, 19-40.

KAMPER, Dietmar: Kép és idő: a médiumok gyorsulása. = A kép a médiaművészet korában (szerk. NAGY Edina), Bp., L'Harmattan, 2006, 59-88.

Komparatiztika (Irodalom és társművészetek)

FÜZI Izabella, TÖRÖK Ervin: Bevezetés az epikai szövegek és a narratív film elemzésébe. Szeged, 2006. (Verbális és vizuális intermedialitás: törés, fordítás vagy párbeszéd c. fejezet.) Web: <http://szabadbolcseszlet.elte.hu/mediatar/vir/index.html>

STEINER, Wendy: Narrativitás a festészetben. = Vizuális és irodalmi narráció. Szöveggyűjtemény. Szerk. FÜZI Izabella. Szeged, 2006. Web: <http://szabadbolcseszlet.elte.hu/mediatar/vir/index.html>

Kép - írás - művészet. Tanulmányok a XIX.–XX. századi magyar képzőművészet és irodalom kapcsolatáról. Szerk. KÉKESI Zoltán, PETERNÁK Miklós. Bp., Ráció Kiadó, 2006. (2 szabadon választható tanulmány)

Test- és térábrázolás

BELTING, Hans: A test képe mint emberkép. = Uő: Kép-antropológia: Képtudományi vázlatok, Budapest, Kijárat, 2003, 101–132.

A tér. Kritikai antológia. Szerk. MORAVÁNSZKY Ákos, M. GYÖNGY Katalin, Bp., 2007. (az alábbi szemelvények: Moholy-Nagy László: A tér (121-132.); Gaston Bachelard: A tér poétikája (193-200); Otto Friedrich Bollnow: Az emberi élet térbelisége (201-208); Henri Lefebvre: A tér termelése (219-226)

A záróvizsga

A záróvizsga részeit a képesítési követelmények (képzési és kimeneti követelmények) határozzák meg. A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja. A záróvizsgán az a hallgató vehet részt, aki a végbizonyítványt (abszolutorium) megszerezte, tandíjjal, költségtérítéssel, kártérítéssel, egyéb díjakkal és térítésekkel nem tartozik, az Egyetem leltári tárgyait leadta, szakdolgozatát határidőre benyújtotta, és azt legalább elégséges érdemjegyre minősítették.

A záróvizsgát záróvizsga-bizottság előtt kell letenni, a vizsgát a bizottság zárt ülésen ötfokozatú értékeléssel minősíti.

A záróvizsga tartalma, tematikája, szerkezete, értékelése:

A záróvizsga a magyar nyelv és irodalom mesterképzési szak ismeretanyagát és az ehhez kapcsolódó kompetenciákat kéri számon és értékeli – a szakdolgozat témájától függően az irodalomtudomány vagy a nyelvtudomány témakörei szerint.

A záróvizsga ideje: az előírt kreditek megszerzése után (optimálisan a 4. félév végén).

A záróvizsgára bocsátás feltétele: 1) megszerzett végbizonyítvány (abszolutorium); 2) benyújtott (és írásban elbíralt) szakdolgozat.

A záróvizsga módja és a bizottság tagjai: a vizsga szóbeli, részei:

1) a szakdolgozat védelem (a védelem a záróvizsga bizottsága önálló érdemjeggyel értékeli);

2) a diszciplináris ismeretanyag számonkérése és a kompetencia ellenőrzése – a szakdolgozat témájától függően a vizsgának irodalomtudományi vagy nyelvtudományi tematikája van.

A záróvizsgán részt vesz két szaktanár (témától függően két nyelvész vagy két irodalmár) és az elnök; a vizsgát az elnök irányítja; részt vehet a jelölt témavezetője és a bíráló is.

A zárószigorlat értékelése: az összesített (átlagolt) érdemjegyet 1) a védés és 2) a szakmai felelet érdemjegye egyenlő súllyal alkotja (ez a jegy a szóbeli vizsga során elhangzott szóbeli felelet értékelése, értékelője a bizottság). A zárószigorlat minőségbiztosítását a MAB a 8 éves akkreditáció során végzi el, illetve az intézmény saját minőségbiztosítási rendszerével folyamatosan ellenőrzi a zárószigorlatot.

A záróvizsga felelőse a szakfelelős: DEBRECZENI Attila (DSc), egyetemi tanár.

A záróvizsgatárgyak általános felelőse irodalomtudományból DEBRECZENI Attila (DSc), egyetemi tanár, nyelvtudományból HOFFMANN ISTVÁN (DSc), egyetemi tanár

A záróvizsgatárgyak és az ismeretköri tantárgyak pontos megfeleltetése

Az átfogó számonkérés érdekében a záróvizsga témaköreit teljesen fedésbe hoztuk a törzsképzési ismeretkörökkel és tantárgyakkal (illetve az egyes specializációk ismeretköreivel és tantárgyaival). Kiemeljük, hogy minden ismeretkör és tantárgy szerepel a záróvizsga tételsorában. Így a tantárgyfelelősök értelemszerűen felelősek a záróvizsgatárgyak oktatásáért és ellenőrzéséért is.

Tematika: a törzstantárgyakat minden hallgatótól, a specializációban szereplő tárgyakat a specializáció hallgatóitól kérjük számon. Ennek megfelelően alakítottuk ki a vizsgatételeket.

Törzsképzési témakörök (záróvizsgatárgyak: egybeesnek az ismeretköri tantárgyakkal)

NYELVTUDOMÁNY

Törzsképzési témakörök (záróvizsgatárgyak: egybeesnek az ismeretköri tantárgyakkal)

Nyelvtudományi záróvizsga

Záróvizsgatárgyak:

Törzsképzési témakörök:

- 1) Újabb nyelvelméletek
- 2) Nyelvtörténeti és névtani kutatások
- 3) Nyelv és társadalom
- 4) A magyar nyelv leírása
- 5) Alkalmazott nyelvészeti ismeretek

Záróvizsga-témakörök a nyelvtudományi specializációkban:

Nyelvészet specializáció

- 1) A történeti nyelvészet kutatási módszerei
- 2) A nyelvtörténet forrásai
- 3) Történeti dialektológia és történeti szociolingvisztika
- 4) Történeti névtan
- 5) Szövegnyelvészeti irányok
- 6) A szociolingvisztikai kutatás módszerei
- 7) Leíró dialektológia és szociolingvisztika: a magyar nyelv változatai

A nyelvészeti záróvizsgához ajánlott szakirodalom a záródolgozat tematikájához illeszkedik, s azt a témavezető oktató ajánlja.

A 289/2005. Korm. rend. 11.§ (3) bb) bekezd. szerinti tájékoztató internetes elérhetősége: A hivatkozott kormányrendelet értelmében dokumentáljuk, hogy az intézmény “kidolgozta azokat az oktatási és az alap- vagy mesterképzési szak szempontjából jellemző értékelési és ellenőrzési módszereket, eljárásokat és szabályokat, valamint tájékoztató kiadványt, amelyek a képzési és kimeneti követelmények eredményes teljesítését biztosítják”. Ez a követelmény teljesül, mivel az egyetemi tanulmányi és vizsgaszabályzat letölthető a DE honlapjáról (www.unideb.hu).

A Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata: <http://btk.unideb.hu/letolt/TVSZ.pdf>

A szabályzatoknak a magyar alap- és mesterszakos képzésben való végrehajtása ellenőrizhető, hiszen félévente aktualizáltan letölthető az intézeti honlapokról:

DE Magyar és Finnugor Nyelvtudományi Intézet: <http://mnytud.arts.klte.hu/mnytud.htm>

Magyar és Összehasonlító Irodalomtudományi Intézet: <http://www.irodalom.arts.unideb.hu/>

Magyar nyelv és irodalom (diszciplináris) MA mesterképzési szak						
Alapozás – közös nyelvészeti és irodalomtudományi tárgy (2 kredit)						
Tárgykód	Tárgynév	Óra	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMINY100MA	A magyar nyelv- és irodalomtudomány intézményrendszere	2	Kollokvium	2	--	1
Irodalomtudományi szakmai törzsanyag – kötelező (24 kredit)						
Tárgykód	Tárgynév	Óra	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMI200MA	Az irodalomtudomány hagyományai	2	Kollokvium	3	--	1
BTMI201MA	Irodalomtudomány a kultúratudományok kontextusában	2	Kollokvium	3	--	2
BTMI202MA	Régi és új retorika	2	Gyakorlati jegy	3	--	1
BTMI203MA	Interpretációelmélet	2	Gyakorlati jegy	3	--	2
BTMI204MA	Irodalomtudomány a humántudomány diskurzusában	2	Gyakorlati jegy	3	--	2
BTMI205MA	Kritika- és tanulmányírás 1.	2	Gyakorlati jegy	3	--	1
BTMI206MA	Kritika- és tanulmányírás 2.	2	Gyakorlati jegy	3	--	2
BTMI207MA	Papír alapú és digitális szöveggondozás	2	Gyakorlati jegy	3	--	1
Szakmai törzsanyag nyelvtudományból – kötelező (22 kredit)						
Tárgykód	Tárgynév	Óra	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNY411MA	Bevezetés a kognitív nyelvészetbe	2	Kollokvium	2	--	1

BTNY412MA	Az ómagyar kor nyelve	2	Gyakorlati jegy	2	--	1
BTNY413MA	Szociolingvisztika	2	Gyakorlati jegy	2	--	1
BTNY414MA	Beszédtudományi irányzatok	2	Gyakorlati jegy	2	--	1
BTNY415MA	A funkcionális és a strukturális nyelvelírás aspektusai a magyar morfológiában	2	Kollokvium	2	--	1
BTNY416MA	A számítógépes nyelvészet elmélete és gyakorlata 1.	2	Gyakorlati jegy	2	--	1
BTNY511MA	A nyelvtudomány módszerei	2	Kollokvium	4	--	2
BTNY512MA	A magyar névkutatás története	2	Gyakorlati jegy	2	--	2
BTNY513MA	Magyar dialektológia	2	Gyakorlati jegy	2	--	2
BTNY514MA	Újabb eredmények a mondatleírásban	2	Kollokvium	2	--	2
Szakdolgozat irodalomtudományból (20 kredit)						
Tárgykód	Tárgynév	Óra	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMI401MA	Kutatásmódszertani konzultáció 1.	2	aláírás	1	--	1
BTMI402MA	Kutatásmódszertani konzultáció 2.	2	aláírás	1	--	2
BTMI403MA	Szakdolgozati konzultáció 1.	2	aláírás	1	--	3
BTMI404MA	Szakdolgozati konzultáció 2.	2	aláírás	1	--	4
BTMI400MA	Szakdolgozat elkészítése, védése	2	záróvizsga	16	--	4
Szakdolgozat nyelvtudományból (20 kredit)						
Tárgykód	Tárgynév	Óra	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNY417MA	Kutatásmódszertani szeminárium 1.	2	aláírás	1	--	1

BTNY517MA	Kutatásmódszertani szeminárium 2.	2	aláírás	1	--	2
BTNY601MA	Szakedolgozati konzultáció 1.	2	aláírás	1	--	3
BTNY701MA	Szakedolgozati konzultáció 2.	2	aláírás	1	--	4
BTNY702MA	Szakedolgozat elkészítése, védése	2	záróvizsga	16	--	4
Specializációk						
Klasszikus magyar irodalom specializáció (40 kredit)						
Tárgykód	Tárgynév	Óra	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMI220MA	Kritikátörténet	2	Kollokvium	5	--	3
BTMI221MA	Textológia szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	4
BTMI222MA	Műfaj- és eszmetörténet 1.	2	Kollokvium	5	--	3
BTMI223MA	Műfaj- és eszmetörténet 2.	2	Kollokvium	5	--	4
BTMI224MA	Műfaj- és eszmetörténeti szövegolvasó szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	4
BTMI225MA	Az interpretáció elméletei a klasszikus magyar irodalomban	2	Kollokvium	5	--	3
BTMI226MA	Interpretációelméletek szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	3
BTMI227MA	Szövegolvasó szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	4
BTMI228MA	A klasszikus magyar irodalom és a társművészetek előadás	2	Kollokvium	5	--	3
BTMI229MA	Társművészetek szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	4
Modern magyar irodalom specializáció (40 kredit)						
Tárgykód	Tárgynév	Óra	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMI230MA	Kritikátörténet	2	Kollokvium	5	--	3
BTMI231MA	Textológia szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	4

BTMI232MA	Műfaj- és eszmetörténet 1.	2	Kollokvium	5	--	3
BTMI233MA	Műfaj- és eszmetörténet 2.	2	Kollokvium	5	--	4
BTMI234MA	Műfaj- és eszmetörténeti szövegolvasó szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	4
BTMI235MA	Az interpretáció elméletei a modern magyar irodalomban előadás	2	Kollokvium	5	--	3
BTMI236MA	Interpretációelméletek szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	3
BTMI237MA	Szövegolvasó szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	4
BTMI238MA	A modern magyar irodalom és a társművészetek előadás	2	Kollokvium	5	--	3
BTMI239MA	Társművészetek szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	4
Irodalomtudomány specializáció (40 kredit)						
Tárgykód	Tárgynév	Óra	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMI250MA	Irodalom- és kultúratudomány előadás (Kritikatörténet I.)	2	Kollokvium	5	--	3
BTMI251MA	Irodalom- és kultúratudomány szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	3
BTMI252MA	Az irodalom medialitása előadás	2	Kollokvium	5	--	4
BTMI253MA	Poétika és retorika előadás	2	Kollokvium	5	--	3
BTMI254MA	Poétika és retorika szeminárium (Szövegolvasó szeminárium)	2	Gyakorlati jegy	3	--	3
BTMI255MA	Interpretációelméletek előadás	2	Kollokvium	5	--	4
BTMI256MA	Interpretációelméletek szövegolvasó szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	4
BTMI257MA	Irodalom- és kultúráközvetítés szövegolvasó szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	4

BTMI258MA	Komparatisztika előadás (Irodalom és társművészetek I.)	2	Kollokvium	5	--	3
BTMI259MA	Komparatisztika szeminárium	2	Gyakorlati jegy	3	--	4
Nyelvészeti specializáció (42 kredit)						
Tárgykód	Tárgynév	Óra	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNY611MA	A történeti nyelvészet kutatási módszerei	2	Gyakorlati jegy	4	--	3
BTNY612MA	Uráli összehasonlító nyelvészet	2	Kollokvium	4	--	3
BTNY613MA	Nyelvtörténeti forráskritika	2	Gyakorlati jegy	2	--	3
BTNY614MA	Az etimológia elmélete és módszere	2	Gyakorlati jegy	4	--	3
BTNY615MA	Történeti dialektológia	2	Kollokvium	4	--	3
BTNY616MA	A történeti helynévkutatás alapjai	2	Gyakorlati jegy	2	--	3
BTNY618MA	Finnugor nyelv	2	Gyakorlati jegy	2	--	3
BTNY712MA	Nyelvtörténeti elemzési gyakorlat	2	Gyakorlati jegy	2	--	4
BTNY713MA	Történeti szociolingvisztika	2	Gyakorlati jegy	4	--	4
BTNY714MA	A magyar személynevek története	2	Gyakorlati jegy	2	--	4
BTNY632MA	A szövegnyelvészeti kutatás módszerei*	2	Gyakorlati jegy	2	--	3
BTNY633MA	Szövegnyelvészeti irányok	2	Kollokvium	4	--	3
BTNY636MA	A diskurzuselemzés elméleti és módszertani kérdései*	2	Kollokvium	4	--	3
BTNY651MA	A szociolingvisztikai kutatás módszerei	2	Gyakorlati jegy	4	--	3
BTNY657MA	Nyelv és evolúció*	2	Gyakorlati jegy	2	--	3
BTNY754MA	Multimediális szövegelemzés	2	Gyakorlati jegy	2	--	4

BTNY755MA	Nyelvi értékítéletek és mítoszok	2	Gyakorlati jegy	2	--	4
* A *-gal megjelölt tárgyak közül 8 kredit szabadon választható a 42 nyelvészeti specializációs kredit teljesítéséhez.						
Szabadon választható tárgyak (10 kredit)						
A meghirdetett és a hallgató specializációjában nem kötelezően teljesítendő tárgyak bármelyike elszámolható a szabadon választható tárgyak között.						
További kínálatok:						
Tárgykód	Tárgynév	Óra	Teljesítés	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTMI260MA	A bibliai hermeneutika története	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI261MA	Móricz-interpretációk	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI262MA	Performativitás a 20. századi magyar regényben	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI263MA	A gentleman-eszmény nyomai a klasszikus magyar irodalomban	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI264MA	A trauma mint értelmezési keret a magyar irodalomban	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI265MA	Irodalomtörténet-írás és internet	2	Gyakorlati jegy	3	--	1, 2, 3, 4
BTMI266MA	A nyolcvanas évek emlékezete	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI267MA	Szerelem és irodalom a XVIII. században II.	2	Gyakorlati jegy	3	--	1, 2, 3, 4
BTMI268MA	Euripidész-tragédiák	2	Gyakorlati jegy	3	--	1, 2, 3, 4
BTMI269MA	Opera-(irodalom)	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI270MA	Az olvasás alakzatai	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI271MA	Olasz-magyar irodalmi kapcsolatok a XV-XVIII. században	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4

BTMI272MA	Informatikai alapismeretek	2	Gyakorlati jegy	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI273MA	Kortárs orosz irodalom	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI274MA	Filmelmélet	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI275MA	Kölcsey Ferenc tanulmányai	2	Gyakorlati jegy	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI276MA	Műfajok a 19 sz. első évtizedeinek magyar irodalmában	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI277MA	Földi János - textológiai gyakorlat	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI278MA	A populáris kultúra műfjai	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI279MA	Bölcsész adatbázisok kezelése	2	Gyakorlati jegy	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI280MA	A muzeológia elmélete és gyakorlata	2	Gyakorlati jegy	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI281MA	Az eszményítés poétikája és retorikája	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI282MA	Könyv- és könyvtártörténet	2	Gyakorlati jegy	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI283MA	Szövegelemzések: XIX. századi magyar drámák	2	Gyakorlati jegy	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI284MA	Határon túli magyar kultúra	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI285MA	Irodai szoftverek és webes ismeretek	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI286MA	Imagológia	2	Gyakorlati jegy	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI287MA	Szerkesztési gyakorlat 1.	2	Gyakorlati jegy	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI288MA	Emlékezhelyek	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI289MA	Hálózati lexikon fejlesztése	2	Gyakorlati jegy	5	--	1, 2, 3, 4

BTMI290MA	A kegyességgyakorlás nyelve és a hatalom: imádság és politika a kora újkorban	2	Kollokvium	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI291MA	Kortárs művészeti kurzus - Független Képzőművészeti Tanszék	2	Gyakorlati jegy	5	--	1, 2, 3, 4
BTMI292MA	Szerkesztési gyakorlat 2.	2	Gyakorlati jegy	5	--	1, 2, 3, 4